

Budgetafdelingen

Sagsbehandler:

Jens Heslop

Sagsnr. 08.00.00-A00-1-13

Dato: 23.4.2014

Tilpasning af Endelavefærgens økonomi

Endelavefærgens økonomi har de seneste år været under pres med gentagne budgetoverskridelser til følge.

På den baggrund blev der gennemført en analyse af årsagerne til den pressede økonomi og mulige tiltag for at hindrer fremtidige budgetoverskridelser.

Det er konklusionen at det muligt, at bringe økonomien i balance fra 2015 og frem med gennemførelsen af en række effektiviseringstiltag.

Den økonomiske udfordring

I forbindelse med budget 2014 blev der udarbejdet en analyse af Endelavefærgens økonomi. Analysen viste, at der havde været kontinuerlige budgetoverskridelser de seneste år til trods for en løbende opjustering af budgettet.

Årsagerne til budgetoverskridelserne er blevet identificeret til primært at vedrøre løn, brændstofudgifter og udgifter til vedligehold.

Analysen viste også, at det justerede udgiftsbudget for 2014 og frem passer med de gennemsnitlige udgifter i perioden 2010-2012. I budgettet er der dog ikke plads til de forventede fremtidige stigende udgifter til vedligehold og brændstof samt tilbagebetaling af udgifterne til hovedreparationen i 2013. Samtidig viste analysen, at indtægterne kontinuerligt har ligget cirka 600.000 under det budgetterede. Udfordringerne fremgår af tabel 1 nedenfor.

Konklusionen er derfor, at skal færgens nettobudget overholdes fremadrettet skal der iværksættes nye tiltag for at bringe færgens økonomi i balance. Med balance menes at færgens nettobudget på 9,4 mio. kr. - der dækker udgifter for 14,3 mio. kr. og indtægter for 4,9 mio. kr. - overholdes og ikke udvides yderligere. De 9,4 mio. kr. er således "bundlinjen".

I den forbindelse skal nævnes, at kommunen modtager cirka 7,4 mio. kr. årligt i driftsstøtte fra staten til færgedrift efter at tilskuddet fra 2014 er blevet hævet med cirka 475.000 kr. Kommunen dækker således alle udgifter der ligger ud over støtten.

Horsens kommune og Beboerforeningen har indgående drøftet tilskudssiden og opgørelsen af færgens totaløkonomi.

Ønsker og effektiviseringstiltag for færgedriften

Horsens Kommune har i dialog med Endelave beboerforening siden efteråret 2013 undersøgt en række mulige effektiviseringsmuligheder for driften af færgen. Der er blevet udvekslet ideer og der er fremkommet ønsker fra beboerforeningen til færgedriften og mindre tilpasninger på færgen.

Der har samtidig været gennemført besøg hos "søsterfærgen", der betjener Sejerø, et forsøg med forlænget overfartstid og et rådgivende skibsingeniørfirma har bistået med beregninger og forslag.

På baggrund af undersøgelserne er nedenstående tiltag og ønsker blevet identificeret.

Table 1: Totaløkonomi – udfordringer, ønsker og effektiviseringsmuligheder.

2014 P/L	2014	2015	2016	2017
Forudsætning				
Fastholdelse af nettodriftsbudget (udgifter-indtægter) på 9,4 mio. kr. ex. Tilskud	0	0	0	0
Udfordringer (beskrevet i rapport)				
1 Nedjustering af billetindtægter	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000
2 Brændstofudgifter	-100.000	-150.000	-200.000	-200.000
3 Tilbagebetaling af hovedreparation	-315.000	-315.000	-315.000	-315.000
4 Vedligeholdelse		-500.000	-500.000	-500.000
Ønsker				
1 Gratis overfart i september	-200.000	0	0	0
2 Simulator kurser	-125.000	-45.000	-45.000	
3 Reduceret pris for høje, lange køretøjer	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
4 Kulturfærger (2 stk)	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
5 Tirsdagstur til Horsens	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Effektiviseringsmuligheder				
1 Personale på havnen på Endelave	75.000	75.000	75.000	75.000
2 Forkorte sejlroute	0	0	0	0
3 Sløjfe ydreture i august	60.000	60.000	60.000	60.000
4 Forlænge overfartstid med 7 minutter	340.000	680.000	680.000	680.000
5 Personaleoptimering	100.000	200.000	200.000	200.000
6 Reducere mængden i ballasttanke	0	0	0	0
7 Energioptimering - varme og ventilation	0	0	0	0
8 Ingen "farlige gods ture".	0	0	0	0
9 Ændret vedligeholdelsesaftale		100.000	250.000	250.000
10 Reduktion af passagerkapacitet	80.000	160.000	160.000	160.000
11 10 pct. takststigning	0	0	0	0
12 Underdrejet ved vindforhold	0	0	0	0
13 Truckbetjening på Endelave	25.000	25.000	25.000	25.000
14 Administration og booking	100.000	100.000	100.000	100.000
15 Reduktion af overfarter med 10 pct.	0	0	0	0
16 Betaling for brug af færgens traktor	0	0	0	0
17 Vedligeholdelse af renseanlæg	165.000	165.000	165.000	165.000
TOTAL BALANCE	-460.000	-110.000	-10.000	35.000

Ønsker

Endelavebeboerforening har under drøftelserne fremkommet med ønske om fem nye initiativer vedrørende færgedriften

Ad 1) Betalingsfri måned

Beboerforeningen ønsker forsøgsvis at gøre september måned gratis for at undersøge påvirkningen af passagertallet. Forsøget vil koste cirka 200.000 kr. i tabte billetindtægter.

Af hensyn til forsøgets praktiske gennemførelse forstås det, at kun passageroverfart og biler gøres gratis. Gods er stadig pålagt betaling

AD 2) Simulatorkurser

For at reducere antallet af skader på færgen og øge bekvemmeligheden gennemføres der simulatorforløb for skibsførerne på Endelavefærgen for havneanløb i Endelave og Snaptun.

På baggrund af erfaringer fra Sejerøfærgen er forventningen, at det vil koste 125.000 at få lavet en simulering af havneanløbene og efterfølgende 2x45.000 for at få personalet på kurser.

Ad 3) To gratis kulturfærger

Beboerforeningen ønsker to gratis overfarter i forbindelse med kulturarrangementer på Endelave. Prisen er cirka 15.000 kr. pr. overfart.

Af hensyn til arbejdstidsplanlægningen i forhold hviletid etc. skal færgerne som udgangspunkt bookes minimum tre måneder før. Af hensyn til hviletid etc. kan det komme på tale, at en kulturfærge erstatter en ordinær overfart.

Ad 4) Reduceret pris for lange og høje køretøjer

Af hensyn til erhvervslivet på øen ønskes en reduktion af prisen for lange og høje køretøjer.

Ad 5) Tirsdagstur til Horsens

Hver fjerde tirsdag om måneden foreslås det, at færgen sejler til Horsens. De øvrige tirsdage anløbes Snaptun.

Effektiviseringsmuligheder

Under drøftelserne er der fremkommet en række forslag til effektiviseringer, der er blevet undersøgt.

Ad 1) Driftsoptimeringer

Forslaget medfører, at der gennemføres en række mindre driftsoptimeringer af færgedriften.

Omlægningerne er som følger:

- Den nuværende kiosk erstattes af automater til selvbetjening. I automaterne vil passagerer kunne købe kaffe/the, øl/vand og slik, mens øvrige udvalg bortfalder. Den nuværende betjening og det nuværende spild af fødevarer vil således blive reduceret til et minimum.
- Færgpersonalet varetager fremadrettet størstedelen af håndteringen af vare og gods på samme vis som hidtil. Denne opgave varetages som en delopgave af en medarbejder på Endelave Lystbådehavn. Medarbejderen vil kunne få andre opgaver i regi af Trafik og Veje. Nettobesparelsen forventes at være cirka 75.000 kr.

Der er et stærkt ønske fra beboerne, at kiosken ikke lukkes og forslaget er derfor udeladt.

Det er igangsat at færgpersonalet håndterer gods på haven.

Ad 2) Forkorte sejlroute

Mulighederne for at forkorte sejlruten med 1,6 sømil er blevet undersøgt. Forslaget er ikke gennemførligt af hensyn til sikkerhed, da ruten går over lavt vand. Lavt vand under kølen betyder desuden et større brændstofforbrug.

Ad 3) Sløjfe ydreture i august

Fire afgang på ydertidspunkter i august sløjfes. Besparelsen er cirka 60.000 kr.

Ad 4) Forlænge overfartstiden med 7 minutter

I uge 7 2014 blev der gennemført et forsøg med forlængelse af overfartstiden med 7 minutter. Resultatet blev en brændstofsbesparelse på cirka 110 liter pr. dobbettur, hvilket beløber sig til 680.000 kr. med den nuværende brændstofspris og en reduktion i CO₂ udledningen.

En forlænget overfartstid opfattes som en væsentlig serviceforringelse for beboerne.

Ad 5) Personaleoptimeringer

På baggrund af erfaringer med arbejdstidplanlægning på Sejerøfærgen og den hidtidige indsats med at nedbringe overarbejdet, forventes det, at det er muligt at reducere lønudgifterne med 200.000 kr. årligt.

I løbet af cirka et år er der afviklet akkumuleret overarbejde svarende til cirka 1500 timer. Denne tendens forventes at fortsætte et stykke tid inden mængden af overarbejde stabiliseres.

Ad 6) Reducere mængden i ballasttankene

Der er blevet gennemført beregninger der viser, at der ikke er gevinster at hente ved at mindske ballasten. En mindre ballast giver også en mere urolig overfart.

Ad 7) Energioptimering – varme og ventilation

Mulighederne for energioptimeringer af færgen er blevet undersøgt. Det er muligt, at anvende ballasttankene til at opsamle overskudsvarmen fra motorerne, så varmen kan anvendes til opvarmning af færgen, når den ligger stille.

Det tyder dog på, at det vil koste knap 1 mio. kr. at etablere denne løsning, der kun vil realisere en besparelse på cirka 100.000 kr. om året. Men færgens forventede restlevetid synes en sådan investering ikke at være rentabel.

Ventilationssystemets indretning og overgang til LED-belysning er også blevet vurderet. Der er noget at hente her, men heller ikke her synes investeringen at stå mål med besparelsen.

Ad 8) Ingen farlig gods ture

Der sejles 12 enkeltture med "Farligt gods" om året. Disse sejles pga. begrænsninger for passagerantallet med max. 48 passagerer, hvilket dog er yderst sjældent forekommende.

De 12 "Farligt Godsture" sejles hvor der i forvejen er 3 "normal-ture", hvorfor passagererne vil kunne anvende én af de øvrige ture. Turene har dog stor værdi for beboerne og forslaget gennemføres derfor ikke.

Ad 9) Vedligeholdelse

Endelavefærgen har en høj vedligeholdelsesstandard. Færgen fremstår i meget god forfatning og har derfor fået forlænget sin forventede restlevetid.

Mandskabet udfører det vedligeholdelses arbejde som det er muligt og som man i henhold til lovgivningen må udføre. Mandskabet løser vedligeholdelsesopgaver i samme omfang som på Sejerøfærgeren.

Det overvejes om der kan gennemføres et rammeudbud om vedligeholdelsen af færgeren for de næste fem år med inspiration fra modellen for Sejerøfærgeren. Det er forventningen, at minimum tre værter vil byde på opgaven.

Vedligeholdelsesstandarderne kan i samme omgang overvejes reduceret i lyset af færgerens restlevetid på 8-10 år og en beslutning om et eventuelt indkøb af en ny færge.

Forventet besparelse er fuldt indfaset anslået til 10 pct. svarende til cirka 250.000 kr. årligt.

Ad 10) Reduktion af passagerkapacitet.

Endelavefærgeren kan medtage op til 246 passagerer i sommerperioden og 156 i vinterperioden.

Størrelsen af passagerkapaciteten er afgørende for de sikkerhedsmæssige krav til antallet af besætningsmedlemmer. På baggrund af en vurdering af passagerbelægningsraten har det vist sig, at der sejles med en væsentlig overkapacitet. Horsens Kommune har derfor med bistand fra et eksternt skibssingeniørfirma udarbejdet et forslag til reduktion af passagerkapaciteten til et niveau, hvor der skulle sejles med 3 mand mod 4 eller 5 som i dag.

Forslaget er blevet forelagt Søfartsstyrelsen, der dog ikke har kunnet imødekomme forslaget.

I stedet arbejdes der med et forslag, hvor der sejles med 4 mand hele året mod de 5 mand, der i dag sejler i sommerhalvåret. Forslaget vil reducere passagerkapaciteten i sommerhalvåret, men resultere i en besparelse på minimum 160.000 kr. om året.

Ad 11) Takststigning

Som det fremgår af ovenstående gennemgang indhenter Endelavefærgeren ikke de budgetterede indtægter.

En mulighed er derfor at lade taksterne stige for at forøge indtægterne. Som det fremgår af tabellen nedenfor ligger Endelavefærgerens takster dog i den høje ende sammenlignet med øvrige overfarter.

				PRISER									
Kommune	Rute	Ø-befolkning pr. 1/1-2012	Sejltid (min)	Pris		Pris		Pris		Pris		Pris	
				dobbelttur voksen	dobbelttur barn	dobbelttur pensionist	dobbelttur bil ekskl. personer	dobbelttur lastbil inkl. fører pr. meter	dobbelttur bus inkl. fører pr. meter	dobbelttur motorcykle I/knallert	dobbelttur cykler		
Horsens	Endelave-Snaptun	177	60	185	115	125	245	100	-	115/115	65		
Kalundborg	Sejerø-Havnsø	358	60	140	70	140	285	135/160	110	90/60	40		
Kalundborg	Nekselø-Havnsø	19	20	75	35	75	-	-	-	-	30		
Slagelse	Omø-Stignæs	162	45	87	43	87	230	974	974	83/39	39		
Slagelse	Agersø-Stignæs	191		48	25	48	129	574	574	46/26	26		
Lolland	Femø-Kragenæs	131	50	80	20	80	185	430	535	60/10	10		
Lolland	Fejø-Kragenæs	489	15	50	20	80	180	430	535	60/10	10		
Lolland	Askø-Bandholm	37	25	50	20	80	110	325	535	60/10	10		
Svendborg	Skarø/Drejø-Svendborg	32 og 66		95	60	95	95	190	190	95/35	35		
Svendborg	Hjørtø-Svendborg	8	60	95	60	95	95	190	190	95/35	35		
Odder	Tunø-Hou	112	55	180	90	90	623	-	-	?/100	78		

En takststigning vil derfor gøre det forholdsmæssigt dyrere, at besøge Endelave end øvrige øer. Provenuet ved en takststigning afhænger af, hvordan den skrues sammen.

En generel takststigning på 10 pct. vil medføre merindtægter for 370.000 kr. under forudsætning af uændret passagertal.

Det skal bemærkes, at øens beboere i henhold til reglerne på området befordres gratis. Beboerne betaler desuden halv pris for deres køretøjer.

Forslaget foreslås ikke gennemført.

Ad 12) Underdrejet ved særlige vindforhold

Ved særlige vejrforhold, hvor vinden har en styrke på mere end 16 sekundmeter, er det ikke muligt for Endelavefærgen, at anløbe havnelejet i Snaptun.

I disse tilfælde fortsætter færgen videre og lægger til i Horsens. Anløbet til Horsens er forbundet med øget brændstofsudgifter og overarbejdstimer til personalet, der ikke afløses på normal vis. Samtidig kan forsøg på havneanløb i Snaptun medfører skader på færgen, der skal udbedres.

Det kunne derfor overvejes, at Endelavefærgen, som gældende for de fleste øvrige færgeruter, ikke afgår fra Endelave, hvis færgen ikke kan lægge til i Snaptun. Færgeruten er dog af helt essentiel betydning for øen og beboerne ønsker derfor at sejladsen fortsætter så længe besætningen vurderer, at det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Ad 13) Truck betjening på kajen i Endelave

På Endelave er der tilknyttet en truck til færgen. Trucken anvendes til mange formål og fordeler bl.a. tungt gods til købmanden og andre.

Det er muligt for færgen, at levere gods til kajkanten uden brug af trucken på havnen, men ved hjælp af færgens egen truck.

En afskaffelse af trucken vil medføre mindreudgifter på 25.000 kr.

Ad 14) Booking og administration

Booking af transport med Endelavefærgen vil pr. 1. maj 2014 foregå digitalt.

Det er forventningen, at indførelse af en digital selvbetjeningsløsning vil reducere administrationen af billetindtægterne væsentligt. Selvbetjeningsløsningen vil indebære, at man kun kan reservere plads på færgen ved betaling. Dette forventes at ville reducere omfanget af de uudnyttede reservationer.

En digital betalingsløsning vil desuden reducere behovet for håndtering af girokort o. lign samt sikre rettidig betaling. Betalingen pr. efterkrav medfører væsentlig administration – ikke mindst i forbindelse med indkrævning af ubetalte ture.

Etableringen af løsningen vil kræve investeringer i 2014, der forventes at kunne modsvares af besparelser i samme år. Fra 2015 og frem er det forventede potentiale 100.000 kr.

Ad 15) Reduktion i overfartsplanen

Byrådet har mulighed for at sænke serviceniveauet og reducere antallet af overfarer.

På nuværende tidspunkt sejler Endelavefærgen cirka 1050 dobbeltture om året med flest ture i sommermånederne.

En reduktion i antallet af ture vil være stærkt indgribende over for befolkningen og det foreslås derfor ikke gennemført.

Det skal bemærkes, at antallet af overfarter ligger på et sammenligneligt niveau med øvrige færger.

Kommune	Rute	Ø-befolkning pr. 1/1-2012	Sejltid (min)	FÆRGEN		ANTAL AFGANGE		
				Max antal passagere	Max antal biler	Antal afgang på hverdage	Antal afgang på lørdage	Antal afgang søn-og helligdage
Horsens	Endelave-Snaptun	177	60	246	22	2, 3 og 4	2, 3 og 4	3 og 4
Kalundborg	Sejerø-Havnsø	358	60	245	36	4, 5 og 6	4 og 6	3 og 6
Kalundborg	Nekselø-Havnsø	19	20	-	-	3, 4 og 7	4, 5 og 6	4, 5 og 6
Slagelse	Omø-Stignæs	162	45	98	17	8 og 9	8	7
Slagelse	Agersø-Stignæs	191		130	12	15	12	12
Lolland	Femø-Kragenæs	131	50	98	-	6, 7 og 8	6, 7 og 8	6, 7 og 8
Lolland	Fejø-Kragenæs	489	15	147	30	20 og 21	19	17
Lolland	Askø-Bandholm	37	25	98	14	11 og 12	9	8
Svendborg	Skarø/Drejø-Svendborg	32 og 66		98	10	8 og 10	8	10
Svendborg	Hjortø-Svendborg	8	60	12	1	2	1 og 2	2
Odder	Tunø-Hou	112	55	200	-	2	1 og 2	1 og 2

Ad 16) Betaling for brug af færgens traktor

På nuværende tidspunkt stiller færgen en traktor til rådighed for beboerne til at køre landbrugsvogne med gods af og på færgen. Beboerne betaler ikke for brug af traktoren og betaler ikke for overfarten af traktoren.

Det kunne derfor overvejes, om der også skal betales for overfarten af færgens traktor, når den skal anvendes til af- og pålæsning af gods. Forventet merindtægt cirka 45.000 kr.

Dette vil dog i høj grad ramme øens landbrugsproduktion og foreslaget udelades derfor

Ad 17) Vedligeholdelse af renseanlæg

Der er blevet indgået en aftale med Horsens Vand om, at færgens personale fører tilsyn med renseanlægget og laver mindre justeringer/vedligeholdelse.

Der forventes indtægter fra dette på cirka 165.000 kr.